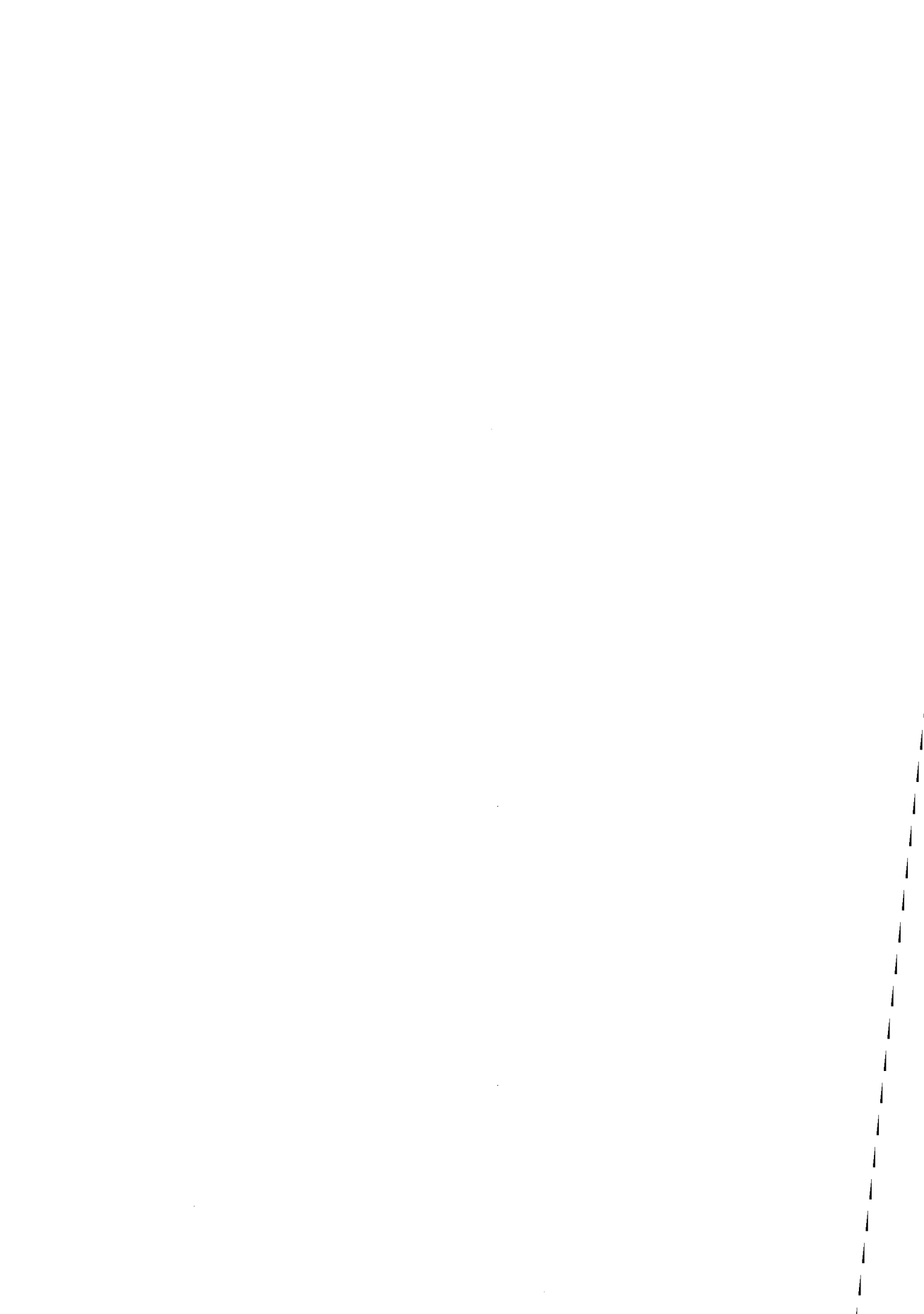




Piaristák Debrecenben



TARTALOMJEGYZÉK

I.	Kalazanci Szent József a Piarista Rend alapítója	1
II.	A piaristák megtelepedése Debrecenben	2
III.	A templom építésének története	6
IV.	A Magyar Piarista Diákszövetség Debreceni Szervezetének megalakulása	8
V.	A debreceni Piarista Gimnázium múltjából	11

FELHASZNÁLT FORRÁSOK:

- Borián Tibor – Albert András: A piarista diák kis kalauza. (1992)
- Dr. Rassovszky Kálmán: Intézetünk múltja (1932)
- Dr. Rassovszky Kálmán: Intézetünk múltja (1934)
- Dr. Rassovszky Kálmán: A calazanci ünnepélyen elhangzott beszéd
- Schleich Lajos: A debreceni rom. kat. plébánia piarista jellegének megszűnése
- Holl Béla: Piaristák-Magyarországon 1642–1992. (1992)
- Dr. Zoltai Lajos: A debreceni róm. kath. templom, a kegyestanítórend társháza és a plébánia területének 300 éves múltja (1935)

OMNIA AD MAIOREM DEI GLORIAM

Piaristák Debrecenben c. ismertetőt
összeállította: Lossinszky Tibor



Kalazanci Szent József-oltár

I. Kalazanci Szent József, a Piarista Rend alapítója

Kalazanci Szent József Spanyolországban Peralta de la Sal községben született 1558. július 31-én.

Iskoláit Estadillában kezdi. Tizenhat éves múlt, mikor a leridai egyetemre kerül, ahol négy éven át tanul.

Húsz éves korában határozta el, hogy papi pályára lép.

Barbastróban, majd Huescában végzi a teológiát.

1583. december 17-én Sanahujában áldozópappá szentelik.

Közel egy évig nagy körültekintést igénylő munkát végez. Ekkortájt teszi le teológiai doktorátusát is.

1592 elején már Rómában tartózkodik, és élete további szakaszában soha nem hagyja el Itáliát. Belép a Keresztény Tanítás Testvérületbe. Létrehozza az első ingyenes, hétköznapi is oktató népiskolát. A belvárosba költözik. Ekkor már többszáz gyereket tanít. 1601 végén saját épületben folytatják az oktatást. Ekkor jelenik meg az új iskola új neve először: Scholae Piae, Kegyes Iskolák.

V. Pál pápa jóváhagyó határozatával szerzetes jellegű közösséggé alakulnak. 1617. március 25-én 14 társával fölveszi a piarista reverendát. Kalazancius elkészíti szerzetesi szabályzatát. A szentszéki jóváhagyást már XV. Gergely pápától kapja meg, így szerzetesrenddé teszi a kongregációt. Az új rend „Az Istenanyjáról nevezett Szegény Szerzetespapok Kegyes Iskoláinak Rendje” tagjai 1622. május 7-én leteszik az ünnepélyes fogadalmat.

Az iskolának jó híre van, nő a rendbe jelentkezők száma.

A népszerűségnek árnyoldalai is vannak, támadások érik Kalazanciuszt felmentik generálisi megbízása alól. X. Ince pápa pedig lefokozza a rendet egyszerű fogadalmas kongregációvá és lehetővé teszi a rendből való kilépést, valamint megtiltja új tagok felvételét.

Életművének pusztulását Kalazancius példamutató nyugalommal fogadja:

„Az Úr adta, az Úr elvette. Amint az Úr akarta úgy lett, Áldott legyen az Ő neve.” Egyik rendtársát így biztatja: „Bízzék benne, bármi következék is, szerzetünk az Úr kegyelméből élni fog.”

1648. július 31-én tölti be 90. életévét. Augusztusban egy séta alkalmával megsérül a lába. Feküdnie kell, többé fel sem tud kelni. 1648. augusztus 25-én befejezi földi pályafutását.

1669-ben IX. Kelemen pápa ismét ünnepélyes-fogadalmas renddé tette szerzetét.

1748-ban Kalazanciuszt boldoggá, 1767-ben szentté avatták. 1948-ban XII. Pius pápa a világ összes keresztény népiskolájának mennyei pártfogójává nyilvánította.

II. A Piaristák megtelepedése Debrecenben

Debrecen város lakossága a reformációt követően teljes mértékben kálvinistává lett. 1552-től kezdődően 168. éven át nem működött katolikus egyházközség városunkban, így katolikus templom sem volt.

Kalazancius Rómában való megtelepedése után ugyan sohasem hagyta el Itáliát, fiait azonban még életében elküldte az Alpokon túli Európába. Az itt alapított kollégiumokat, rendházakat a németországi rendtartomány kapcsolta jogi egységbe.

A magyar piarista rendtartomány Podolint tekintette bölcsőjének. Fokozott nehézségekkel kellett megküzdeniök a kálvinista Debrecenben. A megerősödést segítette a rend jogi helyzetének rendezése: az 1715. évi országgyűlés 108. cikkelyével törvényesen befogadta, meghonosította, a rend generálisa pedig a német rendtartománytól függetlenül, önálló rendtartománnyá tette. Első tartományfőnöke Zajkányi Lénárd lett 1721-ben. Az 1715. évi országgyűlés kötelezte Debrecen városát, hogy a katolikus templom és plébánia számára telket biztosítson. A piarista rend egyik kiváló tanítványa volt Bakó János nagyváradai kanonok, aki jól ismerte a piarista atyák működését. Őket tartotta legalkalmasabbaknak a debreceni katolikus hitélet megeremtésére és a katolikus tanügy vezetésére. Bakó János ezen véleményét az 1716-ban gróf Csáky Imrének írt levelében közölte.

Csáky Imre gróf szívesen fogadta Bakó János levelét s helyeselte szándékát.

Magához hívatta a piarista rend alkormányzóját, Zajkányi Lénárdot, valamint a pozsonyszentgyörgyi házfőnökét, akikkel megállapodásra is jutott a Debrecenbe küldendő vezető személyét illetően.

Zajkányi Lénárd erre az exponált helyre Szlopnay Elek atyát szemelte ki. Szlopnay Elek 1719. január 17-én érkezett Debrecenbe. Ketzer plébános megosztotta vele szegényes házat, bizalmasan elbeszélgetett vele. Ez a kedves együttlét igen rövid ideig tartott, mert Ketzer már január végén Nagyváradra távozott. Elek atya, akinek egész valóját Kalazanzi Szent József szelleme hatotta át, Csáky Imre gróf bőkezűségéből tartotta fenn magát, buzgón teljesítette a lelkeszi teendőket. Az első évtizedek alatt országszerte fejlődött a piaristák térfoglalása. A rendbe kívánczók száma is erősen megnőtt. Tevékenyen bekapcsolódtak a lelkipásztori munkába, nemcsak a rend vezetése alatt álló plébániákon, így Debrecenben is, hanem mint hitszónokok is.

Szlopnay Elek atya bizonytalan állásának és függő helyzetének vége szakadt, midőn Bakó János nagyváradai kanonok 1719. évi április hóban a pozsonyi káptalan előtt megkötötte a Kegyes Tanítórenddel a szerződést. Bakó János az alapító levél értelmében oly feltétel alatt tett le 23,333 forint és 20 krt., hogy a

piaristák kötelesek Debrecenben az elemi oktatást vezetni, az ifjúságot a nyilvános körmenetre elkísérni, az alapító lelki üdvéért misét bemutatni. A piaristák letelepítése ezzel befejezett tényé vált, ami Debrecenben új korszak kezdetét jelentette. A rend kormányzója Szlopnyay Elek mellé Halápy Konstantint küldte tanárnak, aki 1720 október 21-én érkezett Debrecenbe.

A tanítást 1721. januárban kezdték meg abban a kicsiny, alacsony, nádfödèles házban, mely a Szent Anna és Varga utcák szögletén állt. Az iskolát 1721 január 21-én ünnepélyesen nyitották meg négy osztállyal és 22 tanulóval. A principisták osztályába 10 tanuló, a parvisták osztályába 4, minimistákéba 5, a legentesek osztályába pedig 3 tanuló járt.

Az 1721–22. tanévben megnyílt az ötödik osztálycsoport (grammatisták). A tanulók száma pedig 50-re emelkedett. Még a távoli Lengyelországból is jöttek, különösen katonák gyermekei.

Helybeli katolikus kevés volt, az idegenből jött tanulók ellátásáról gondoskodni kellett, ezért Szlopnyay Elek mindent elkövetett egy internátus létesítése érdekében. Koháry István táblabíró 1725-ben adományával biztosította a konviktus felállítását. A konviktus nemcsak a piaristák hírnevét emelte, hanem jelentősen megnövelte a tanulók létszámát. 1724-ben már hatodik csoportot nyitottak Schola Arithmetica et Syntaxeos névvel. Az 1727–28. tanévtől már ketten tanították a hat csoportba osztott diákokat. Az elemi oktatást elválasztották a középiskolaitól. Csak az igazgatóság maradt továbbra is a kezükben. Pestis járvány miatt: 1739–40. és 1743. évben két ízben be kellett zárni az iskolát.

II. József idejében, az 1789–90. tanévben a három nyelvészeti osztályhoz járult a költészeti és szónoklati osztály, s így a gimnázium 5 osztályból állott 5 tanár vezetésével. A tanintézet királyi nagy gimnázium címet (regnum maius gymnasium) kapott.

Mária Terézia halálával jelentős korszak záródott le a magyar piaristák életében. II. József erőszakos reform-tevékenysége és I. Ferenc kicsinyes abszolutizmusa súlyos próbatételt jelentettek. II. József megtiltotta a szerzetesrendeknek a római központjaikkal való érintkezést. Megszüntette a konviktusokat, ami a magyar piaristákat anyagilag is érzékenyen érintette.

Az erőszakos németesítő törekvésekkel szemben egyre tudatosabban jelentkezett a magyar nyelv jogainak a hangsúlyozása. Ez 1841-ben a latin tanítási nyelv helyébe a magyar nyelv kieroszakolásához vezetett. A rendi vezetőség is több súlyos hibát követett el. Nem bízva a rend fennmaradásában, az összes növendéket elbocsátották 1848-ban. Ezeknek csak elenyésző része tért vissza a szabadságharc lezajlása után. A rend tagjainak szabadságharc alatt tanúsított magatartása az államhatalom részéről megtorló intézkedéshez vezetett. Többen szenvedtek hosszabb-rövidebb ideig tartó szabadságvesztést. Az 1883. évi középiskolai törvény következtében a szerzetesi iskolák is az állam vezetése alá

kerültek. A rend szervezeti és jogi életének nagyjelentőségű eseménye, hogy a II. József által 1781-ben a rendtartományra rákényszerített elszakítottság után 1906-ban helyreállt a magyar rendtartománynak a római központtal való kapcsolata, „az unió”.

1834-ben földrengés pusztított Debrecenben. A károk helyreállításában közreműködtek: a nagyváradai püspökség, a káptalan, a kegyesrend és Debrecen városa. Újjáteremtették a megrongált iskolát. Helyreállítás közben is változatlanul folyt az iskolai képzés. A változás abban mutatkozott, hogy nem az iskolai tantermekben folyt az oktatás, hanem a tanárok szobáiban.

A piaristák ezekben a nehéz időszakokban is mindent elkövettek, hogy minél nagyobb számú tanuló folytathassa iskolai tanulmányait. Így a város vezetésével összhangban jutányos áron bocsátottak a város részére telkeket, ahol iskolai épületeket építettek.

A Szent Anna u. 19. számú telken épült meg az egyemeletes Leányiskola 1879–1880-ban, a Varga u. 4 számú telken pedig 1892–1893. években építették meg az egyemeletes fiúiskolát.

A fátyolos idők elmúltával a fokozódó igények, a tanulók számának erős növekedése az iskola fejlesztésének ügyét a köztudatba viszi. A fokozatos fejlődés során az intézet az 1902–1903 tanévben főgimnáziummá lesz s e tanévben új otthonába vonul. Az új gimnázium építéséhez hozzájárult Debrecen város házi pénztára is.

A régi társház lebontásra került és 1906-ban felépült a kétemeletes új társház, melyet már úgy építettek, hogy falazata nem épült össze a templom falazatával.

A piarista gimnázium a Tisza István Egyetem tanárképző gyakorló iskolája is volt.

Az intézet 1924 után reálgimnázium lett, majd 1925-ben az iskola felvette a rend szent alapítójának a nevét.

A katolikus növendékek az őszi és tavaszi hónapokban naponta jártak szentmisére.

A Debreceni Piarista Gimnázium a vidéki piarista gimnáziumok között a legnagyobb létszámú volt.

A második világháború után az általános iskola bevezetése a magyar piaristák számára a kezdő munkaterülethez való visszatérés örömét is jelentette. Újra kisgyerekek között gyakorolhatták a kalazanciusi hivatást. Sajnos, nem sokáig. 1948-ban az egyházi iskolák államosítása véget vetett a reménybeli megújulásnak. 1950-ben az állam betiltotta valamennyi szerzetes rend működését.

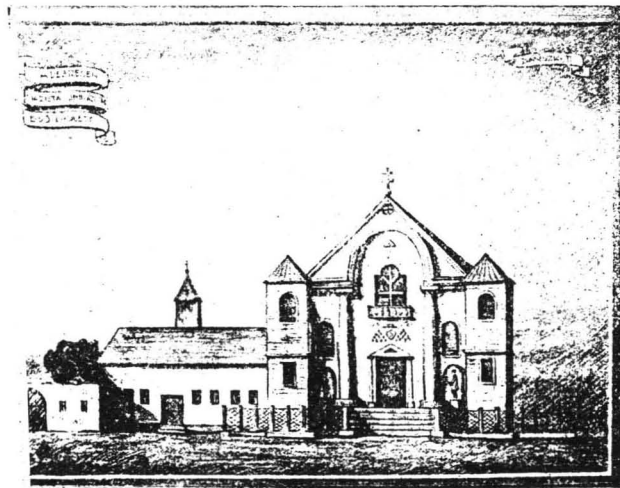
A debreceni Piarista Gimnázium épületeit 1947-től kezdődően a Csokonai Vitéz Mihály Gimnázium kapta meg, s mint állami középiskola működött tovább.

Ezekben a szomorú időkben 1947–1967 között Tomek Vince magyar piarista volt a rend legfőbb előjárója, generálisa.

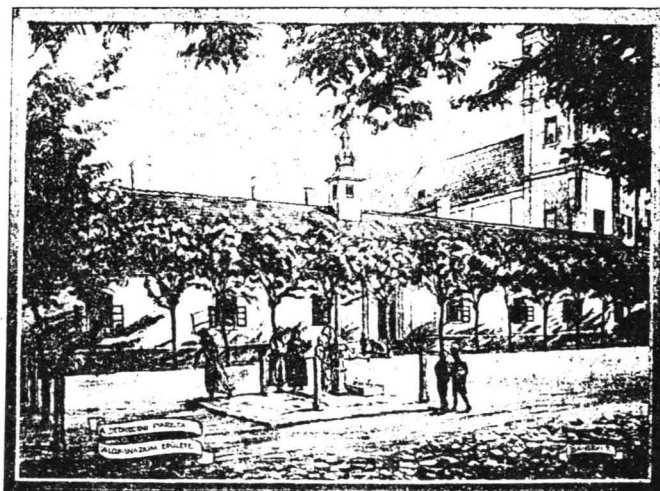
A magyar piarista rend tartományfőnöki teendőit 1947–1963 között Sik Sándor látta el.

Az utóbbi évek alatt lefolytatott tárgyalások eredményeként olyan megállapodás született, hogy első lépésként 1996. szeptember 1-től megindul Debrecenben a katolikus gimnáziumi oktatás. A középiskolai tanítás hatosztályú lesz.

Az első évben a tanítást a Szent Anna u. 19 sz. épületben tartják, később pedig fokozatosan veszik át a régi Piarista Gimnázium tantermeit. Így hat év elmúltával a Katolikus Gimnázium teljes mértékben a régi Piarista Gimnázium épületeiben látja el feladatát.



A debreceni Piarista Gimnázium első épülete



Iskolánk a XIX. század végén

III. A templom építésének története

Szlopnay Elek 1719 elején érkezett Debrecenbe. A Bakó nagyprépost által adott alapítási összeget a rend fejlesztésére használta. A templom építésére külön adományt kért gróf Csáky Imrétől, aki 1719-ben nagyobb előleget adott, és ezt követően minden évben 2000.-Ft körüli összeggel járult a templom építési költségeihez. Szlopnay Erdődy Gábor egri püspök ajánlására a püspök egri építészét Johannes Battista Carlonet hívta Debrecenbe és őt bízták meg a Szent Anna templom felépítésével.

A templom hajójának alapkövét Kébell Mihály címzetes püspök 1721. július 26-án, „Szent Anna napján” helyezte el. Ezt követően 1724-ig felépültek a kápolnák, a hajó és a tornyok, a koronázópárkány magasságáig. A szentély építésével folytatódott a munka. A szentély alapkövét gróf Csáky Imre érsek maga tette le 1724-ben. Az 1727-es tűzvész megrongálta a templomot, de 1729-ben már a külsejét vakolták, 1731-ben kifestették belülről. Gróf Csáky Imre 1732 tavaszán meglátogatta a templomot, és erre az alkalomra elkészült a főbejárat fölé Csáky érseki címere és az őt dicsérő felirat. Ezen szavak olvashatók latinul:

Az ősi katolikus vallás 168 éven át száműzve volt Debrecenből, most pedig gróf Csáky Imre bíbornok kifejtett törekvése által ismét visszahozatva és szentebbül felújítva, ugyanannak nemes bőkezűsége által felépült ezen kitűnő egyház, a kegyestanítórendiek részére.

Az alapító Csáky Imre gróf 1732-ben meghalt. Halálának egyéves évfordulóján hamvait Debrecenbe vitette testvére gróf Csáky Miklós nagyváradi püspök, és a Szent Anna-templom kriptájába helyeztette el. Az építkezés változatlan ütemben tovább folytatódott.

Gróf Csáky Miklós a templomot és a főoltárt 1746. május 5-én szentelte fel. A Kalazanci Szent József-oltár 1751-ben került felállításra. Ennek nagyméretű olaj-vászon oltárképét Bopovszki Bujak, Jan Stefan készítette. Az oltárkép megnevezése: Kalazancius tanuló gyermekek között. A festőt a bécsi piaristák ajánlották a debreceni piaristáknak. Az oltárkép 1750-ben készült.

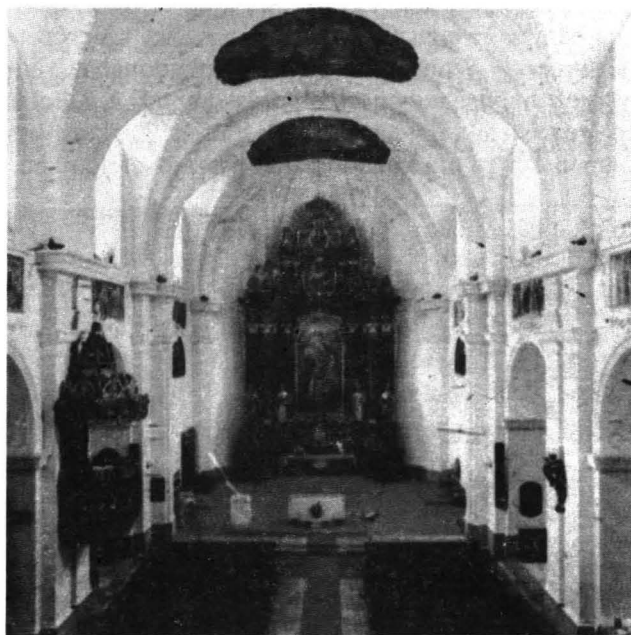
1811-ben nagy tűzvész pusztított a városban, amelynek során a templom is megsérült.

1832-ben a tető zsindefedését cserépre cserélték.

1834-ben az eredeti Carlone-terv alapján Povolny Ferenc építőmester újjáépítette a sérült főhomlokzatot és kiépítette a – közel 45 méteres – toronypárt, amely addig csak a főpárkány magasságáig ért. 1872-ben Huzly Károly prépost-

plébános kívül-belül helyreállította a templomot. Falfestményekkel díszítették az addig meszelt boltozatokat. 1834-ben Kricsfalusy prépost-plébános új főoltárt csináltatott.

1926-ban a templom újra helyreállításra szorult. Wälder Gyula építész bízta meg a templom felújítási tervének az elkészítésével. Wälder neobarokk stílusban monumentális hatásra törekedett, s így megváltoztatta a templom jellegét. Az 1930-as években a templom belső, neobarokk felújítását is elvégezték. Ekkor festette Ungváry Sándor a boltozati falképeket és ekkor készültek a stukkók is. Wälder Gyula impozáns neobarokk főoltárt és szószéket tervezett. A templombelső 1930-as évekbeli felújítása nagy formaismerettel történt, így az új berendezési tárgyak megtévesztően barokk-korinak látszanak. Az új főoltáron elhelyezték a korábbi, XIX. századi oltár, Carl Rahl bécsi festő által 1834-ben festett Szent Annát ábrázoló oltárképét.



Szent Anna templom belseje

IV. Magyar Piarista Diákszövetség Debreceni Szervezetének megalakulása

A piarista iskolák egykori diákjai 1923 óta diákszövetségekbe szerveződtek. A Debreceni Piarista Diákszövetség 1927. március 7-én alakult meg. Valójában viszont már 1921-ben hatásosan működött. Ezt legjobban bizonyítja az a márványtábla, melyet diákelődeink 1921. június 2-án helyeztek el a Piarista Gimnázium előterében.

A második világháború befejezése után iskolánkat 1948-ban államosították. Megszűnt a Debreceni Piarista Diákszövetség is. Budapesten élő diáktársainktól 1988. dec. 22-én kaptuk az első értesítést, és lépéseket tettünk az újjászerveződésért.

Részt vettünk 1989. április 8-án Budapesten a városmajori kistemplomban tartott alakuló gyűlésen. Azóta állandó kapcsolatban vagyunk a Piarista Diákszövetség Budapesti Szervezetével.

Jó kapcsolatban vagyunk a debreceni egyházi szervezetekkel, melyek segítik működésünket. A Szent Anna plébánia tulajdonában van a Varga u. 17 sz. épület, melynek helyiségeiben elhelyezést kaptak a Katolikus Közösségi Házhoz tartozó szervezetek, így a Debreceni Piarista Diákszövetség is. Minden héten szerdai napon 16–18 óra között tartjuk összejeveteleinket.

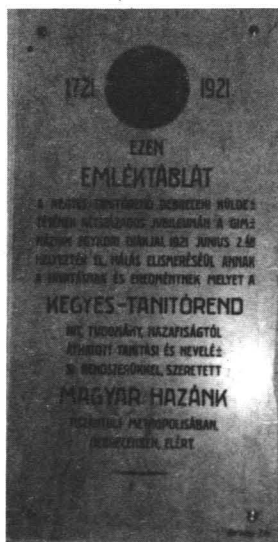
Főbb célkitűzéseink voltak:

- a. Szlopnay Elek emléktáblájának visszahelyezése.
- b. A második világháború debreceni piarista áldozatainak emléktábla állítása.
- c. A befalazott, 1921-ben felállított emléktábla felkutatása.
- d. A tablók-tablójának elkészítése.
- e. Katolikus gimnázium beindítása.

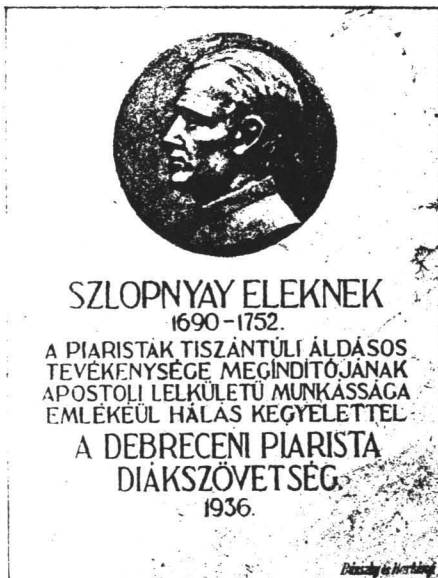
A fentiekben felsorolt célkitűzésekből az alábbiakat valósítottuk meg:

- a. A társház Szent Anna utcai oldalán volt a Szlopnay Elek tiszteletére elhelyezett emléktábla. Az iskolák államosítása után az emléktáblát eltávolították úgy, hogy kettétört. A tábla darabjaiból egy szép táblát alakítottunk ki, mely most a plébánia bejárati kapualjában van felhelyezve. Az ünnepélyes leleplezés 1988. jún. 15-én történt.
- b. A második világháború piarista áldozatainak emlékére készült 2x1 m méretű márvány táblát 1992. június 13-án bensőséges ünnepség keretében avattuk fel.

- c. A hősi halottaink tiszteletére emelt emléktábla felhelyezésekor jutott tudomásunkra, hogy 1921-ben elődeink a piaristák Debrecenben való letelepedésének kétszázadik évfordulóján hálából 2x1m méretű márvány-táblát helyeztek el az iskolában. Az államosítás után a táblát levakolták, lemeszelték, így eltűntették. Ezt a táblát most szakszerűen letisztítottuk, a szöveg festését felújítottuk s így egy szép emléktáblával több lett iskolánkban.
- d. **Tablók-tablója.** Az egyházi ingatlanok visszaadásával kapcsolatos vizsgálataink alkalmával jutott tudomásunkra, hogy az államosítások után az iskola egyik vezetője a régi iskolai tablókat elégette. Ezek pótlására a két háború közti tablókból nyolc db-ot összegyűjtve készítettük el a tablók-tablóját, melyet 1995. május 31-én lepleztünk le. Az ünnepi megemlékezést, a tabló beszentelését Orosz Lőrinc a Szent Anna plébánia esperes-plébánosa vállalta.
- e. **Katolikus gimnázium beindítása.** Diákszövetségünk alapvető feladatának tekintette az egyházi iskola mielőbbi beindítását. E törekvésünket nagyban elősegíti a katolikus egyházban történt szervezeti változás. II. János Pál pápa új püspökséget hozott létre. Megalakult a Debrecen – Nyíregyháza püspökség Debrecen székhellyel. Az első püspökünk Bosák Nándor lett, kinek felszentelése nagyon szép ünnepség keretében 1993. június 15-én történt.



A befalazott, 1921-ben felállított tábla



Szlopnay Elek emléktábla

Magyar Piarista Diákszövetség Debreceni Csoportja

Díszelnök:

Dr. Keresztés Szilárd
hajdúdorogi püspök

Vezetőség:

Ügyv. elnök: Lossinszky Tibor
Ügyv. titkár: Vasváry József
Pénztáros: Antalfy László
Választmányi tagok: Dr. Séllyei Ernő
Maláj János
Dr. Szima Barna

Alapító tagjai:

Borka Zoltán
Csehi Ferenc
Dr. Ivancsó István
Dr. Jónás Sándor
Dr. Kiss László
Krall György
Lossinszky Tibor
Lavotha Emil
Dr. Neubauer Pál
Pécsváradi Ferenc
Sasvári Tibor
Dr. Séllyei Ernő
Somlai György
Dr. Velicsek Sz. István

R E N D E S tagok:

Adroján László
Antalfy László
Dr. Balogh Béla
Dr. Barabás György
Dr. Csáthy József
Darvay Rezső
Dr. Dóczy Emil
Dr. Fülöp Tibor
Dr. Géczy István
Dr. Gyöngy Béla
Dr. Hollós László
Horváth Tibor
Dr. Kalotay Kálmán
Karászy Endre

Komáromi József
Dr. Lovász József
Maláj János
Dr. Mándi László
Dr. Mátrai Imre
Mezey Ferenc
Mikolás Tibor
Molnár Gábor
Nánássy Pál
Nagy János
Dr. Papp János
Pataki Sándor
Puskás Pál
Sárkány László

Dr. Spernath István
Szegedi László
Szelecsényi Norbert
Dr. Szima Barna
Dr. Terényi Antal
Timár József
Dr. Tornai Alajos
Dr. Tóth Béla
Tóth László
Vasváry József
Várkövi Károly
Vitai József
Vizi Imre

V. A debreceni Piarista Gimnázium múltjából

Személyi adatok

1. Iskolánkat 1721–1776-ig **prefektusok** vezették.

Prefektusaink

Szlopnyai Elek	1721–29	Valero Jakab
Halápy Szilárd		Tauszhleitner Kajetán
Tapolcsányi Gergely		Cetto Benedek
Orosz Zsigmond	1748–54	Szőllősy Eugén
Tarri András		Petrik Keresztély
Kónya Kristóf		Szorni Lajos
Léday Lénárd		Némethy Elek
Perecz Emánuel		Volaki Marcel
Edegger Baltazár		Szeitz Antal

1776 után iskolánkat **igazgatók** vezették.

Igazgatóink

Temlényi Remig	1776-87	Komjáthy József	1832-36
Perczel Imre		Molnár Mátyás	1836-44
Nulay Szilárd		Kardhordó Ambrus	1844-76
Koszik Bazil		Sólyomi József	
Keszthelyi László	1796-1804	Illésházy János	
Peck Ágoston		Harmath Gergely	
Gábrich István		Vőneki Pál	
Jenovay János		Cserhalmi József	1889-98
Preszburger Ferenc		Várad Károly	1898-1904
Hegy József	1811-16	Igazgatósága alatt fejlődött a négy-	
Náray Dániel	1816-26	osztályú algimnázium főgimnáziummá	
Deáky Károly	1826-32		

Dr. Jászai Rezső	1904-10	Dr. Lukács József	1925-31
Dr. Lóky Béla	1910-20	Dr. Karl János	1931-37
Hogyor József	1920-25	Dr. Bátori József	1937-44

2. Nevezetesebb tanáraink

Lihan Paulin	B. Balogh Szilárd	filológus
Poór Kajetán	Varju János	történész
Egerváry Ignác	Pintér Pál	kémikus
Grosser János	Dr. Ormándy Miklós	botanikus
Spányik Glicer	Dr. Barna Leander	történész
Szeitl József	Dr. Szűcs István	irodalomtörténész
Ribiánszky Adolf	Dr. Vajnóczky István	matematikus
Bolgár Mihály	Dr. Pintér Mihály	matematikus-fizikus
Békefy Károly	Tóth Lajos	matematikus
Dengy János irod.tört.	Pogány János	matematikus
Fehérváry István teológ.	Dr. Rassovszky Kálmán	történész
Véber Antal geográfus	Aradi (Schmidt) Gyula	tornatanár
Dr. Péchány Adolf	Förhécz József	magyar-latin szak
Laczkó Dezső geológus	Bánszki Tamás	rajztanár
Dr. Friml Aladár filológ	Dr. Vass (Klimes) Péter	magy.-lat. tanár

3. Iskolánk igazgatói, tanárai közül tartományfőnökséget töltöttek be

Szlopnyai Elek	Perczel Imre
Halápy Szilárd	Grosser János
Tapolcsányi Gergely	Egerváry Ignác
Orosz Zsigmond	Dr. Kállay Emil

4. Tankerületi Főigazgató volt

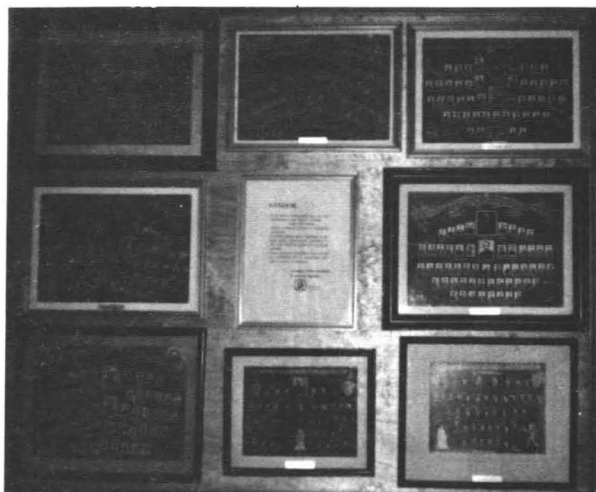
Váradi Károly

5. Egyetemi tanár lett

Perczel Imre
Dr. Kettesy (Kreiker) Aladár
Dr. Hüttl Tivadar
Dr. Udvardy Miklós

6. Iskolánk növendékei közül kiemeljük a következőket

Simonyi József	huszáróbestei	Voinovich Géza	író
Barna Ferdinánd	filológus	Ferenczy Tibor	Budapest r. kap.
Szmrecsányi Lajos	egri érsek	Bornemisza Géza	ipü. miniszter.
Spett (Szentannai) Gyula	író	Horváth János	agrármérnök
Csengeri János	klasszika filol.	Dr. Udvardy Miklós	ornitológus



Tablók tablója

VÁNDOR,

ki olvasod e sorokat tudd meg: szeretett Hazánkban voltak olyan évtizedek

1948-1990 között,

amikor a félelem, a terror és a hazugság uralkodott.

Ez időben akadt olyan "igazgató" is, aki még halott diaktársaink emléktől is félt, ezért máglyán égette el az érettségi tablókat.

Ezek pótlására csináltuk a féltve őrzött kis tablókból ezt az összesített példányt, ezzel is bizonyítva:

"... Az embert el lehet pusztítani,
de nem lehet legyőzni ..."

Partista Diákszövetség
Debreceni Csoportja
1995



A II. VILÁGHÁBORÚ ÁLDOZATAUL ESETT PIARISTA DIÁKTÁRSAINK

BABICS PÁL	TÜ. ZLS	PAYER DEZSŐ	HDP ÖRM
BACSO ENDRE	FHDGY	RÁTRI ÉS SALAMONFAI	
BERÉNYI JÁNOS		RÁTKY TIBOR	TÜ. HDGY
BORSZEKI/SCHIBAU/ ANTAL		REGÖS MÁNDOR	
BREIER JÁNOS		RENYI ANDRÁS	
CSIKY MÁNDOR		SAÁRI GYULA	ZLS
CSOBAY JÁNOS	ZLS	SALGÓ GYÖRGY	
DEMÉNY/DICZIG/GEZA		SCHLOTTER FERENC	
FHDGY		C. ÖRV	
FAULWETTER ERNŐ		SCHWARZ LÁSZLÓ	
HDGY		SEIWERTH EDUARD	
FEKETE LÁSZLÓ		REP. HDP ÖRM	
FELBERMANN LÁSZLÓ		SERLY BÉLA	FHDGY
FENYES JÁNOS		SOMLAI/SCHEICH/ GYULA	TÜ. HDGY
FERENCZFALVY/FABER/ ANTAL VK ALEZ		SOMLAI/STEINBERGER/ ISTVAN	
FERENCZY VIKTOR		SOMLYAI GÁBOR	TÜ. ZLS
REP. HDP ÖRM		SZABÓ ISTVÁN	HDP ÖRM
GYÚJTO LÁSZLÓ	REP. HDGY	SZELE/SCHMAUSZ/ ENDRE	
HÖLOZSNYAY LÁSZLÓ		SZIKSZAY ISTVÁN	DR
HÜTTL KÁLMÁN	TÜ. FHDGY	ÖRV. SZDS	
JACSO JÓZSEF		SZIRMAY TAMÁS	FHDGY
JAKAB DEZSŐ		SZÖNYI/SZUVÁK/ JÓZSEF DR	
KÁDÁR LAJOS		TARCZA JÁNOS	
KISS ÁRPÁD	HDGY	TÓTH ERNŐ	HDGY
KÖVESDI/KURTYÁN/ GYÖRGY		TÓTH LAJOS	
LÉDIG GYÖRGY		WESZELOVSZKY LÁSZLÓ	HDGY
LÉDIG ISTVÁN		ZSIROS GYULA	REP. ZLS
LUNACSEK ZOLTÁN		ZSIROS MINÁLY	HDP ÖRM
HDP ÖRM			
MAGYAR ISTVÁN	REP. TIZ		
OROSZ JENŐ	FHDGY		

HŐSEINK ÉS MÁRTIRJAINK EMLÉKÉRE
E TÁBLÁT ELHELYEZTE
A MAGYAR PIARISTA DIÁKSZÖVETSÉG
DEBRECENI CSOPORTJA
1992



A második világháború piarista áldozatainak készült emléktábla

